

DOKTORANTURA PİLLƏSİ ÜÇÜN
6312.01- “SOSİOLOGİYANIN NƏZƏRİYYƏSİ, METODOLOGİYASI VƏ TARİXİ”
İXTİSASI ÜZRƏ İMTAHAN SUALLARI

SOSİOLOGİYANIN TARİXİ

1. Sosiologiyanın elm kimi yaranması tarixi.
2. Pozitivist sosiologiyanın meydana gəlməsi. Oqyust Kont sosiologiyanın banisidir.
3. Herbert Spenserin sosioloji konsepsiyası.
4. XIX əsr sosiologiyasında pozitivist-naturalizm.
5. Psixoloji sosiologiya və onun əsas istiqamətləri (XIX əsrin sonu – XX əsrin əvvəllərində).
6. XIX əsrdə empirik sosial tədqiqatlar.
7. Sosiologiyada təkamülçülyün böhranı və antipozitivist cərəyanlar (XIX əsrin sonu – XX əsrin əvvəllərində).
8. Karl Marksın sosiologiyası.
9. Ferdinand Tönnisin sosioloji konsepsiyası.
10. Georq Zimmelin sosioloji konsepsiyası.
11. Emil Dürkeymin sosioloji konsepsiyası
12. Maks Veberin sosiologiyası.
13. Vilfredo Paretonun sosioloji sistemi.
14. Rusiyada sosiologiyanın yaranması və inkişafı xüsusiyyətləri. Əsas istiqamətlər.
15. Azərbaycanda sosioloji fikir (XIX əsrin sonu – XX əsrin əvvəllərində).
16. Neopozitivism və empirik sosiologiyanın yaranması.
17. ABŞ-da empirik sosiologiya.
18. Fransa sosioloji məktəbi.
19. Pitirim Sorokinin sosioloji konsepsiyası.
20. Ümumi sosial fəaliyyət nəzəriyyəsi. Sosial sistemlər. Tolkot Parsons.
21. Psixanalitik sosiologiya.
22. Frankfurt neomarksizm məktəbi.
23. Başadüşmə sosiologiyası.
24. Sovet sosioloji məktəbi.
25. C. Turktur funksionalizm.
26. Münaqişə nəzəriyyəsi.
27. Mübadilə nəzəriyyəsi.
28. Simvolik interaksionizm.
29. Fenomenoloji sosiologiya.
30. Etnometodologiya.
31. Sosiologiyada strukturalizm.
32. Sosiologiyada radikalizm.
33. XX əsrin 60-cı - 80-ci illərin əvvəllərində SSRİ-də sosiologiya elmi. Müstəqil Azərbaycan Respublikasında sosiologiyanın inkişafı.

SOSİOLOGİYANIN METODOLOGİYASI

1. Sosioloji tədqiqatın mahiyyəti, strukturu və funksiyaları.
2. Sosioloji tədqiqatın mərhələləri.
3. Sosioloji tədqiqatda seçmə.

4. Sosioloji tədqiqat proqramı.
5. Tətbiqi sosioloji tədqiqatlar və onların növləri.
6. Sosioloji tədqiqat metodları.
7. Sosioloji tədqiqatda sənədlərin öyrənilməsi.
8. Sosioloji müşahidə və onun xarakterik xüsusiyyətləri.
9. Sosioloji sorğular.
10. Anket sorğusu və onun ümumi xarakteristikası.
11. İntervyu və onun ümumi xarakteristikası.
12. Sosiometrik sorğu və onun xüsusiyyətləri.
13. Ekspert sorğusu. Delfi metodu.
14. Sual empirik məlumatların toplanılması aləti kimi. Sualların təsnifatı.
15. Keyfiyyət və kəmiyyət (kontent-təhlil) təhlili.
16. Ölçmə və şkalalaşdırma.
17. Sosial eksperiment informasiya toplama metodu kimi.
18. Fokus-qruplar.
19. Psixoloji testlər.
20. Oyunlar nəzəriyyəsi sosioloji tədqiqatların metodu kimi.
21. Sosioloji məlumatların işlənilməsi və empirik məlumatların təhlili və ümumiləşdirilməsi.
22. Tədqiqat nəticələrinin ümumiləşdirilməsi və elmi hesabatın hazırlanması.

SOSIOLOGIYANIN NƏZƏRIYYƏSİ.

1. Sosiologiyanın müstəqil elm kimi.
2. Sosiologiyanın sosial-siyasi və humanitar elmlər sistemində yeri.
3. Sosiologiyanın funksiyaları.
4. Sosioloji biliyin strukturu və səviyyələri.
5. Sosial qanunlar.
6. Cəmiyyət özünü tənzimləyən sosial sistemdir.
7. Cəmiyyətin sosial strukturu.
8. Müasir dövrdə Azərbaycan cəmiyyətinin sosial strukturunun başlıca inkişaf meyilləri.
9. Sosial stratifikasiya və sosial mobillik. Marginallıq.
10. Azərbaycan cəmiyyətinin sosial stratifikasiyası (sovet və postsovet dövrləri)
11. Sosial mobilliyin növləri və formaları.
12. Müasir Azərbaycanın miqrasiya mənzərəsi. "Sosial institut" anlayışı və funksiyaları.
13. Sosial təşkilatlar. Təşkilatların əsas xüsusiyyətləri.
14. Şəhərin və kəndin sosiologiyası.
15. Sosial - ərazi birlikləri.
16. Şəhərin səciyyəvi cəhətləri. Şəhərin tarixi tipləri, sosial - iqtisadi təbiəti, strukturu və demoqrafik vəziyyəti.
17. Kəndin məskunlaşmasının sosial qanunauyğunluqları və kəndin inkişafı.
18. Əməyin sosiologiyası - sosiologiyanın sahəsi kimi.
19. Mədəniyyətin sosiologiyası - sosiologiyanın sahəsi kimi.
20. Müasir dövrdə Azərbaycanın mədəni inkişaf problemləri.
21. Şəxsiyyətin sosiologiyası - sosiologiyanın sahəsi kimi.

- 22.Şəxsiyyət və cəmiyyət.
- 23.Sosial status və sosial rol.
- 24.Sosiallaşma problemi.
- 25.Sosial dəyərlər və sosial nəzarət.
- 26.Sosial normalar və dəyərlər sosial davranışın tənzimləyiciləri kimi.
- 27.Sanksiyalar anlayışı. Fiziki, iqtisadi və inzibati sanksiyalar.
- 28.Deviasiya anlayışı. Deviasiyanın səbəb və formaları.
- 29.Ailə və nikahın sosiologiyası - sosiologiyanın sahəsi kimi.
- 30.Ailənin funksiyaları. Ailədə şəxsiyyətlərarası münasibətlərin sosioloji problemləri.
- 31.Dinin sosiologiyası - sosiologiyanın sahəsi kimi.
- 32.Dinin cəmiyyətdə yeri və rolu. Dinin sosial funksiyaları.
- 33.Təhsilin sosiologiyasının predmeti və obyektı.
- 34.Təhsilin əsas növləri (təhsilin strukturu). Təhsilin funksiyaları.
- 35.Elmin sosiologiyasının yaranması tarixi.
- 36.Elmin sosial mahiyyəti və funksiyaları.
- 37.Kütləvi kommunikasiya sosiologiyası - sosiologiyanın sahəsi kimi.
- 38.Şəxsiyyətin sosiologiyası sosiologiyanın sahəsi kimi.
- 39.İctimai rəyin sosiologiyası.
- 40.İctimai rəyin predmeti və sosial mahiyyəti.
- 41.İctimai rəyin subyekti, obyektı və funksiyaları.
- 42.Asudə və boş vaxtın sosiologiyası - sosiologiyanın sahəsi kimi.
- 43.Asudə vaxtın sosial mahiyyəti.
- 44.Gənclərin sosiologiyası - sosiologiyanın sahəsi kimi.
- 45.Etnik sosiologiya - sosiologiyanın sahəsi kimi.
- 46.Siyasətin sosiologiyası - sosiologiyanın sahəsi kimi.
- 47.Münaqişələrin sosiologiyası - sosiologiyanın sahəsi kimi.
- 48.Dağlıq Qarabağ münaqişəsi və onun tənzimləməsinin dinamikası: reallıqlar və perspektivlər.
- 49.İdarə etmənin sosiologiyası - sosiologiyanın sahəsi kimi.
- 50.Sosial idarəetmənin mahiyyəti.
- 51.Sosial dəyişikliklər sosiologiyanın problemi kimi.
- 52.Sosial ingilab sosial dəyişikliklərin növü kimi.
- 53.Sosial islahatlar sosial dəyişikliklərin növü kimi.
- 54.Dünya sistemi və qloballaşma prosesləri.
- 55.Ekoloji sosiologiyanın predmeti.
- 56.Qlobal sosial-ekoloji problemlər və onların həlli yolları.